

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22C/24/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202579
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5618202579.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: E. Č., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXX, XXX XX U., zastúpený advokátom JUDr. Milanom Szöllössym, so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému: Generali Poist'ovňa, a.s., so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 35 709 332, zastúpený advokátkou JUDr. Gabrielou Reichovou, so sídlom Pavla Mudroňa 26, 036 01 Martin, v spore o náhradu škody z ublíženia na zdraví, takto

r o z h o d o l :

Konanie v časti o zaplatenie 13.680,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 30. 12. 2018 do zaplatenia a v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 23.526,- eur od 30. 12. 2018 do 09. 09. 2019 sa zastavuje.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 48.352,50 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 32.270,- eur od 10. 09. 2019 do zaplatenia všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku sa žaloba zamietá.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57,04 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 14. 09. 2018 sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 37.206,- eur spolu s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 30. 12. 2018 do zaplatenia, zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 18.603,- eur, ako aj náhrady trov konania. Uviedol, že pri dopravnej nehode dňa 16. 09. 2015 na diaľnici D1 utrpel ťažké ublíženie na zdraví, a to tak, že vodič U. U. jazdil s motorovým vozidlom Citroen Berlingo, EČV: BL693KF, v úseku diaľnice D1 medzi obcami Východná - Važec, pričom pri predchádzaní nákladného motorového vozidla prešiel vľavo na ohradené stavenisko diaľnice, kde zrazil žalobcu, ktorý tam pracoval na rekonštrukcii stredového pásu. Žalobca utrpel zranenia, ktoré sú v podrobnostiach opísané v žalobe. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka sú činnosť spočívajúca v prevádzke motorového vozidla, vznik škody a príčinná súvislosť medzi prevádzkou motorového vozidla a vznikom škody. V prípade predmetnej dopravnej nehody bola škoda na zdraví žalobcu vyvolaná osobitnou povahou prevádzky pohybujúceho sa motorového vozidla, keďže práve z dôsledku jednotlivých charakteristických vlastností tejto osobitnej prevádzky motorového vozidla došlo k stretu so žalobcom. Preto v danom prípade došlo k naplneniu všetkých obligatórnych predpokladov objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľa za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka. Okrem toho je daná zodpovednosť vodiča motorového vozidla za spôsobenú škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože spôsobil škodu v dôsledku porušenia právnej povinnosti. Zodpovedný prevádzkovateľ motorového vozidla má v zmysle § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z. z. právo, aby poisťovateľ, u ktorého bola poistená zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za neho uhradil náhradu škody žalobcovi. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bola poistená u žalovaného Poistnou zmluvou

č. 2404856069. Žalobca si mohol v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. uplatniť svoj nárok priamo voči poisťovateľovi, z čoho vyplýva pasívna vecná legitímácia žalovaného pre uplatnenie nárokov žalobcu na náhradu škody. Žalobca pri dopravnej nehode utrpel škodu na zdraví, ktorú si v danom spore uplatňoval podľa § 444 Občianskeho zákonníka, ako aj v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Sťaženie spoločenského uplatnenia v psychickej a sexuálnej oblasti žalobcu bolo ohodnotené v lekárskom posudku zo dňa 12. 07. 2018, ktorý vyhotovila D. I. W., psychiater a sexuológ a ktorá ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia v psychickej a sexuálnej oblasti žalobcu vo výške 1950 bodov. Pre určenie výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. je potrebné brať do úvahy hodnotu bodu platnú pre rok 2018, kedy sa ustálil zdravotný stav žalobcu v psychickej a sexuálnej oblasti a bolo možné vyhotoviť lekársky posudok. Na základe oznámenia Ministerstva zdravotníctva SR č. 152/2018 Z. z. o vydaní opatrenia č. S05091-OL-2018 bola pre rok 2018 platná hodnota bodu vo výške 19,08 eur. Na základe toho potom náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu predstavuje sumu 37.206,- eur. Úraz žalobcu pri dopravnej nehode znamenal pre žalobcu zásadnú zmenu a zásah do života, ktorá natrvalo, nezvratne a zásadným spôsobom poznačili prežívanie a uplatnenie žalobcu v rôznych oblastiach. Žalobca bol pred úrazom úplne zdravý, bez akýchkoľvek zdravotných problémov. Po úraze sa stal čiastočne nesebestačný a je natrvalo vylúčený z doterajšieho a vzhľadom k jeho veku aj budúceho plnohodnotného osobného a spoločenského života. Vážne zranenia, ktoré utrpel, ho budú ohrozovať a obmedzovať po celý zvyšok života. Je vylúčený z možnosti uplatniť sa v živote, v pracovnom zaradení, v osobných záľubách, kultúrnom vyžití a športe. Pred úrazom žalobca pracoval v stavebníctve, bol vo výbornej fyzickej kondícii, veľa športoval, venoval sa najmä futbalu, hokeju, volejbalu, plávaniu a horskej cyklistike. Po úraze je z týchto aktivít úplne vylúčený, má obmedzenú mobilitu, trpí častými bolesťami, únavou, nechutou, zle spí. Žalobca sa po psychickej stránke uzavrel do seba, má depresívne nálady, pociťuje beznádej, smútok a úzkosť. Bola tiež postihnutá oblasť libida a erektilnej funkcie. Všetky tieto skutočnosti nepriaznivo vplyvajú na uplatnenie sa žalobcu najmä v rodinnom a partnerskom živote, v začlenení sa žalobcu do spoločenského života a bránia mu v obnovení a vytváraní nových sociálnych kontaktov. Psychické a sexuálne poruchy u žalobcu vyvolané následkom úrazu podstatne degradovali kvalitu života žalobcu. Následkom úrazu sa žalobca stal invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 %. Žalobca pritom utrpel úraz vo veku 30 rokov, čo je možné považovať za začiatok vrcholnej fázy produktívneho veku človeka. Uvedené skutočnosti jednoznačne potvrdzujú mimoriadne okolnosti v jeho prípade, ktoré oprávňujú priznať žalobcovi zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v maximálnej miere 50 %. Z uvedeného dôvodu žalobca žiadal priznanie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v súlade s § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o 50 %, t. j. v sume 18.603,- eur. Žalobca si voči žalovanému uplatnil aj úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty 3 mesiacov (§ 11 ods. 6 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z.) a 15 dní od podania žaloby, teda od 30. 12. 2018. Výška úroku z omeškania sa spravuje ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. K žalobe bol pripojený návrh na schválenie dohody o vine a treste zo dňa 05. 09. 2016, lustrácia poisťovateľa podľa EČV, Lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 12. 07. 2018, Prepúšťacia správa zo dňa 22. 09. 2015, Prepúšťacia správa zo dňa 25. 09. 2015, Prepúšťacia správa zo dňa 04. 12. 2015, Prepúšťacia správa zo dňa 29. 01. 2018, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 09. 12. 2016 a Odborný posudok o invalidite zo dňa 23. 11. 2016.

2. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že nárok bol uplatnený predčasne. Žalobca pred podaním žaloby nepostupoval v zmysle ustanovenia § 11 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. Nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vôbec neuplatnil u žalovaného, tento nepreukázal relevantnými listinami ani uvedením podstatných skutkových tvrdení. O uplatnenom nároku sa dozvedel až z podanej žaloby. Žalovaný preto nemal možnosť posúdiť nárok žalobcu a v zákonom stanovenej lehote zaujať k nemu relevantné stanovisko. Vzhľadom na súdom stanovenú lehotu na vyjadrenie k žalobe v lehote 15 dní nebolo v možnostiach žalovaného sa k uplatnenému nároku z hľadiska jeho oprávnenosti vyjadriť, keďže preskúmanie dôvodnosti nároku zahŕňa potrebné šetrenie vrátane potrebného odborného (medicínskeho) posúdenia. Z uvedeného dôvodu žalovaný navrhol vykonať vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (s možnosťou prizvania konzultanta z iného odboru) na určenie rozsahu poškodenia zdravia žalobcu a bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia a momentu ustálenia zdravotného stavu žalobcu. Z predložených dôkazov - lekárskeho správ pripojených k žalobe nevyplýva, že žalobca bol liečený pre diagnózy, pre ktoré uplatňuje nárok v aktuálnom konaní. Z lekárskeho správ nevyplýva, že by žalobca v rámci akýchkoľvek ním absolvovaných kontrolných vyšetrení v súvislosti s liečbou

jeho zranení pri dopravnej nehode uvádzal príznaky psychického ochorenia, resp. že by mu bolo zo strany zdravotníckeho zariadenia, resp. ošetrojúceho lekára odporúčané vyhľadať pomoc psychiatria či sexuológa. Taktiež zo žaloby ani z predložených lekárskejších správ nie je zrejmé, či vôbec a v akom časovom období navštevoval ambulanciu D.. I. W. a z akých konkrétnych dôvodov, alebo túto navštívil len jednorazovo za účelom bodového hodnotenia. Žalovaný vyslovil názor, že tak vážne zdravotné obtiaže psychického charakteru (ohodnotenú až na 1950 bodov) podľa posudku D.. W. bez toho, že by im predchádzala akákoľvek liečba zo strany špecialistu, sú minimálne oprávneným dôvodom na nariadenie znaleckého dokazovania. Posudku D.. W. žalovaný vyčítal to, že tento bol vypracovaný predčasne, keďže v ňom samotnom sa uvádza, že liečba trvá. Z uvedeného dôvodu možno konštatovať, že zdravotný stav žalobcu nie je ustálený za účelom hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, a teda lekárske posudok nemožno v tomto prípade vypracovať. K hodnoteniu zdravotného stavu možno v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. pristúpiť až vtedy, ak je liečebný proces poškodeného ukončený, a preto v štádiu prebiehajúcej liečby hodnotenie neprichádza do úvahy. Z posudku D.. W. nevyplýva, na základe čoho bolo konštatované ustálenie zdravotného stavu žalobcu k 03. 08. 2017. Z uvedeného dôvodu žalovaný požiadal, aby žalobca predložil kompletnú zdravotnú dokumentáciu, ktorá súvisela s liečbou jeho psychických ťažkostí. Pokiaľ nie je liečba žalobcu ukončená, nie je možné ustáliť ani výšku hodnoty bodu, ktorá je rozhodujúca pre určenie výšky nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia. Tvrdenia žalobcu o dôvodnosti uplatneného nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia nevyplývajú ani z lekárskejších správ, ktoré boli so žalobou doručené. Tiež namietal správnosť predloženého lekárskeho posudku, keďže žalobca netvrdil ani nepreukázal, že liečbu svojich psychických obtiaží absolvoval u D.. W.. Z tohto dôvodu nemôže ísť v osobe uvedenej lekárky o osobu posudzujúceho lekára oprávneného vydať lekárske posudok v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. Ďalej žalovaný namietal, že D.. W. v posudku riadne neodôvodnila stanovenie počtu bodov za jednotlivé položky sťaženia spoločenského uplatnenia. Tiež nesúhlasil s navýšením každej z uvedených položiek o 50%, keďže odôvodnenie tohto zvýšenia bolo formulované len všeobecne a nekonkrétne. Nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalovaný neuznával, uviedol, že tvrdenia žalobcu sú neurčité, nie je možné z nich vyvodiť, do akej miery je obmedzený život žalobcu, do akej miery došlo k postihnutiu oblasti libida a erektilnej funkcie žalobcu, teda či ide o jej čiastočné obmedzenie, prípadne podstatné obmedzenie či ich úplné vymiznutie. Žalobca nepreukázal, akým konkrétnym spôsobom tieto skutočnosti nepriaznivo vyplývajú na jeho život, akým konkrétnym spôsobom a v akej miere mali znížiť kvalitu jeho života. Preto žalovaný poprel tvrdenia žalobcu, považoval ich za vážne, neurčité a nepreukazujúce dôvodnosť ním uplatneného nároku v celom rozsahu. Tiež nesúhlasil s uplatnením nároku na zaplatenie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 18.603,- eur. Z predloženej zdravotnej dokumentácie totiž nie je preukázané, že by sa žalobca liečil na diagnózu vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach a ani to, na základe akých podkladov mu bola stanovená diagnóza strata penisu alebo ťažká deformácia penisu, ktoré žalobou uplatňuje. Medzi totožnými stranami sporu bolo vedené konanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 22C/2/2017, v ktorom bol vypočutý tiež žalobca. Tento sa však v rámci jeho výsluchu na pojednávaní vôbec nezmielil o tom, že by mal v súvislosti s dopravou nehodou, pri ktorej utrpel škodu na zdraví, psychické problémy. Žalobca do tohto súdneho konania nepredložil, s výnimkou lekárskeho posudku D.. W., iné lekárske správy preukazujúce existenciu diagnóz a priebehu liečenia žalobcu v súvislosti s uplatnením položiek č. 254 a č. 321a v lekárske posudku D.. W. z 12. 07. 2018. Žalobca ani v podanej žalobe netvrdil, že navštevuje ambulanciu psychiatria, resp. psychológa či sexuológa. Z predložených listinných dôkazov sa javí, že žalobca navštívil D.. I. W. jednorazovo za účelom vypracovania lekárskeho posudku na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Lekársky posudok D.. W. aj z tohto hľadiska považoval za vypracovaný bez konkrétnych skutkových podkladov (najmä z predchádzajúcej liečby), keďže ani z dôkazných prostriedkov predložených v tomto konaní a ani v konaní vedenom pod sp. zn. 22C/2/2017 nevyplýva, že by mal žalobca psychické problémy, pre ktoré absolvoval nutnú liečbu. Žalobcovi bol priznaný invalidný dôchodok, avšak za invalidného bol uznaný pre inú úrazovú diagnózu, ako sú nároky uplatnené v tomto konaní. Žalovaný nespochybnil, že žalobcovi sa zhoršila kvalita jeho života, avšak táto už bola odškodnená poskytnutým plnením z uplatnených nárokov na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, vo vzťahu ku ktorým je vedené konanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 22C/2/2017. Samotná skutočnosť, že žalobca bol uznaný za invalidného, ešte neodôvodňuje priznanie nároku na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 50 %. Žalobca v žalobe neuviedol žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie tohto mimoriadneho zvýšenia. Ani D.. W. v jej lekárske posudku nezvýšila bodové hodnotenie jednotlivých položiek o 100 %, ale iba o 50 %, čo rovnako odzrkadľuje mieru závažnosti tvrdých následkov na zdraví žalobcu. Zo žaloby vyplýva, že žalobca žil bežným

spôsobom života pracujúceho človeka bez akýchkoľvek mimoriadnych aktivít či už v oblasti športovej, spoločenskej, či kultúrnej. Samotné hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje podľa názoru žalovaného dostatočné odškodnenie a zohľadnenie následkov úrazu na život žalobcu. Napokon žalovaný opakovane poukázal na skutočnosť, že žaloba bola uplatnená predčasne, čo by malo viesť k jej zamietnutiu. Žalovaný tiež nesúhlasil s uplatneným nárokom na náhradu trov konania, pretože žalobca inicioval súdny spor bez predchádzajúcej snahy o mimosúdne uplatnenie nároku u žalovaného.

3. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žiadne zo zákonných ustanovení, na ktoré poukázal žalovaný, nevylučuje ani nezakazuje žalobcovi uplatniť si nárok na náhradu škody na príslušnom súde. Na podporu uvedeného odkázal na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka. Podanie žaloby nebráni žalovanému, aby uskutočnil primerané šetrenie uplatnených nárokov žalobcu v lehotách stanovených v § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. K námietkam žalovaného uviedol, že psychické následky (resp. aj následky sexuologické) po ťažkom úraze majú svoju osobitnú povahu čo do ich prejavov, ako aj trvania. Po ťažkom úraze je v popredí pozornosti poškodenej osoby predovšetkým somatické poškodenie zdravia a v prvom rade sa osoba zaoberá odstraňovaním týchto fyzických následkov. Tým sú psychické následky zatlačované do ústrania a k ich prejavu dochádza až po určitom relatívnom ustálení somatického stavu. Do popredia sa dostávajú až následne, keď si poškodená osoba naplno uvedomí svoj zdravotne obmedzený stav. V tomto smere nie je podstatné, či sa osoba pravidelne psychiatricky lieči alebo nie, pretože mnohé z týchto osôb sa lekárskej pomoci tohto druhu stráňia. Podstatné je, že žalobca sa podrobil komplexnému psychiatrickému vyšetreniu dňa 12. 07. 2018, na základe ktorého bol u neho konštatovaný jednoznačný zásah do psychiky a taktiež obmedzenie sexuologického charakteru. Pokiaľ posudzujúci lekár vydal lekársky posudok, znamenalo to, že zdravotný stav poškodeného musel byť dostatočne ustálený na to, aby takýto posudok mohol byť vydaný a aby v ňom bolo hodnotené poškodenie zdravia. Skutočnosť, že liečba aj naďalej pokračuje, neznamená automaticky, že zdravotný stav poškodeného nie je ustálený. Aj v prípade trvalých poškodení zdravia totiž v prevažnej väčšine prípadov dochádza naďalej k liečbe, aby sa zdravotný stav udržal aspoň v obmedzenej kvalite, resp. aby nedochádzalo k ešte výraznejšiemu zhoršovaniu tohto stavu, prípadne, aby sa toto zhoršovanie čo najviac oddialilo. Žalovaný sa podrobil vyšetreniu u lekárky D. W., ktorá je znalcom v odvetví psychiatria a sexuológia, preto je nepochybne posudzujúcim lekárom a zároveň jej lekársky posudok bol riadne odôvodnený. Ďalej žalobca uvádzal, že lekársky posudok je základom uplatnenia nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a k tomuto posudku už nemusí žalobca dodávať akékoľvek skutkové tvrdenia či už všeobecné, alebo konkrétne. V lekárskom posudku sú jasne definované poškodenia zdravia a stanovený počet bodov, na základe ktorého žalobca svoj nárok vyčíslil a uplatnil. Preto sú námietky žalovaného ohľadne skutkového vymedzenia nároku mimo rámca zákonnej úpravy náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Nie je tiež pravdou, že by žalobca v konaní vedenom pod sp. zn. 22C/2/2017 nespomenul, že má psychické problémy, práve naopak, zo zápisnice z pojednávania zo dňa 06. 03. 2018, kedy bol vypočutý, ako aj zo zápisnice z pojednávania zo dňa 24. 04. 2018, kedy boli vypočutí svedkovia, je zrejmé, že žalobca, ako aj svedkovia, sa už vtedy vyjadrovali aj o zmenách psychiky žalobcu po úraze. Pokiaľ ide o uplatnenie nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, žalobca v podrobnostiach poukázal na tri etapy, v ktorých dochádza k ustáleniu výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré vyplývajú priamo zo zákona. Tieto etapy sú vzájomne relatívne nezávislé, keďže v každej z nich sa hodnotí stav poškodeného z iného pohľadu. Preto považoval námietku žalovaného vo vzťahu k mimoriadnemu zvýšeniu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia za neopodstatnenú. Tiež nesúhlasil s argumentáciou žalovaného o tom, že žalobca žil život obyčajného pracujúceho človeka. Ľudský život má totiž rovnakú hodnotu, či ide o verejne známu osobu alebo o obyčajného pracujúceho človeka, ako to kategorizuje žalovaný. Schopnosť žiť plnohodnotným partnerským životom predstavuje rovnakú hodnotu tak pre verejne známu či mimoriadne aktívnu osobu, ako aj pre osobu obyčajného pracujúceho človeka. Napokon žalobca uvádzal, že žalovaný mohol uskutočniť aj v priebehu súdneho konania primerané šetrenie nárokov žalobcu, čo by mohlo eventuálne viesť k späťvzatiu žaloby. Predčasnosť podania žaloby musí súd posudzovať ku dňu vyhlásenia rozsudku, nie ku dňu podania žaloby. Ak teda v priebehu konania už uplynie lehota 3 mesiacov v zmysle § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. a poskytovateľ náhrady plnenie poškodenému neposkytne, súd už nemôže považovať žalobu za predčasnú. K vyjadreniu bola pripojená Správa o psychiatrickom a sexuologickom vyšetrení zo dňa 12. 07. 2018.

4. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom zistil skutkový stav nasledovne.

5. Súd považuje za potrebné poukázať, že na Okresnom súde Liptovský Mikuláš bolo vedené konanie pod sp. zn. 22C/2/2017, ktorého sporové strany boli totožné so sporovými stranami v aktuálnom konaní. Skutočnosti zistené v označenom konaní sú súdu známe z jeho činnosti (§ 186 CSP) a je zjavné, že sú s nimi oboznámené aj žalobca a žalovaný. Z uvedeného dôvodu nebolo nutné osobitne dokazovať jednotlivé skutočnosti, ktoré už boli objasnené v spomínanom konaní. Súd preto zamietol návrh žalovaného na prečítanie celého spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 22C/2/2017.

6. V spomínanom konaní sp. zn. 22C/2/2017 bolo rozhodnuté o priznaní nároku na náhradu škody na zdraví v celkovej sume 43.568,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 19.373,15 eur od 02. 12. 2017 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 89.799,83 eur od 02. 12. 2017 do 22. 03. 2018, ako aj o priznaní nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd zároveň zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 89.799,83 eur. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené v odvolacom konaní rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/82/2019 zo dňa 21. 11. 2019. Predmetom uvedeného konania nebola škoda na zdraví definovaná v položkách č. 254 a 321a Prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.

7. Bolo nesporné a vyplýva to zo spisu 22C/2/2017, že žalobca pri dopravnej nehode dňa 16. 09. 2015 na diaľnici D1 zo Žiliny do Prešova utrpel škodu na zdraví, v súvislosti s ktorou bol vodič U. U. rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/81/2016 zo dňa 28. 09. 2016, právoplatne uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, a to na skutkovom základe, že dňa 16. 09. 2015 zrazil prednou časťou vozidla robotníka E. Č., nar. XX. XX. XXXX. V súvislosti s uvedeným skutkom bol U. U. uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby vo výmere 30 mesiacov. Zároveň bol uvedenej osobe uložený trest zákazu činnosti viezť motorové vozidlo v rozsahu 16 mesiacov. O náhrade škody nebolo rozhodnuté.

8. Z obsahu Lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného D.. I. W. zo dňa 12. 07. 2018 mal súd preukázané, že vo vzťahu k položke č. 254 (diagnóza vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy) bol stav žalobcu hodnotený počtom bodov 500, ktorý bol zvýšený v zmysle § 10 ods. 4 zákona o 50 %, spolu teda 750 bodov. Na zdôvodnenie D.. W. v posudku uviedla, že pred úrazom bol žalobca spoločensky aktívny, športoval, následky úrazu ho významne ovplyvňujú v spoločenskom kontakte a v pracovnej výkonnosti. U menovaného je nutnosť dlhodobej liečby s neistým výsledkom. Ako posudzujúci lekár primerane zvýšila bodové hodnotenie o 50 % vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. D.. W. zároveň v posudku hodnotila položku č. 321a (strata penisu alebo ťažká deformácia penisu do 45 rokov) počtom bodov 800, ktoré zvýšila o 50 % na 1200. Na zdôvodnenie uviedla, že uvedené zvýšenie bodového hodnotenia vykonala vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v intímnom živote, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. Posudzovaný je vzhľadom na svoju neschopnosť vhodnej a spoľahlivej kohabitácie so ženou hendikepovaný. Jeho možnosti nadviazať vhodný a primeraný partnerský vzťah sú výrazne obmedzené.

9. Zo Správy z psychiatrického vyšetrenia a sexuologického vyšetrenia zo dňa 12. 07. 2018 vystavenej D.. I. W. okrem iného vyplýva, že žalobca nebol nikdy liečený na psychiatrii, až do úrazu bol zdravý, neužíval žiadne lieky. Pred úrazom športoval, najmä išlo o kolektívne športy, po úraze už iba liečebne posilňuje. Niekedy sa musí veľmi snažiť, aby neprepadol beznádeji, zúfalstvu a pocitu, že bude sám opustený. Posudzujúca lekárka konštatovala postihnutie oblasti libida a erektilnej funkcie. Z pohľadu psychiatra a sexuológa hodnotila stav žalobcu ako stabilizovaný. V závere správy konštatovala výšku počtu bodov za jednotlivé hodnotené položky sťaženia spoločenského uplatnenia.

10. Zo Znaleckého posudku č. 205/2019 vo veci hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia E. Č. vypracovaného D.. H. U. vyplýva, že žalobca utrpel v súvislosti s dopravnou nehodou dňa 16. 09. 2015 nasledovné poškodenie zdravia - potrahované pourazové adaptačné poruchy a komplexné poruchy sexuálnych funkcií. Zdravotný stav žalobcu považoval znalec za ustálený ku dňu osobného znaleckého vyšetrenia, t. j. 24. 04. 2019, pričom položku č. 254 (vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy) hodnotil počtom bodov 617,5, ktoré zvýšil o 60 % na 988 a položku č. 321a (komplexná porucha sexuálnych funkcií) hodnotil počtom bodov 800, ktoré zvýšil o 60 % na 1280 bodov. K zdôvodneniu uviedol - zvýšenie vzhľadom k veku v čase poškodenia zdravia a

možnostiam spoločenského uplatnenia v tomto čase. K poškodeniu zdravia znalec uviedol, že žalobca trpí poruchami pozornosti, nálady, labilizáciou emotivity, zvýšenou afektívnou dráždivosťou, poruchami spánku, prežívaním traumatických spomienok, obavami, citlivosťou na zmeny počasia, úľakovou reaktivitou, poklesom libida, erektilnej funkcie a sexuálnej kapacity, nepraktikovaním párovej väzby, celkovým znížením aktivity, poklesom záťažovej a frustračnej tolerancie, pohotovosťou k emočným rozladám a úzkostnej reaktivite, stratou dôvery voči sociálnemu okoliu, uzatváraním sa, vyhýbaním, redukciou sociálnych kontaktov a komunikácie - s nepriaznivým dosahom na spoločenské uplatnenie vo všetkých jeho zložkách (osobný, rodinný, pracovný a spoločenský život). Znalec konštatoval nepriaznivú prognózu. Z medicínskeho hľadiska sa u žalobcu jednoznačne jednalo o ťažký úraz s ťažkými trvalými následkami a s vážnym nepriaznivým dosahom na spoločenské uplatnenie vo všetkých jeho zložkách. Okrem iného ide u žalobcu o problém erektility penisu, jedná sa o problém zmiešaného charakteru podmienený priamym telesným postihnutím (ťažké poranenia v oblasti pohlavných orgánov s trvalými následkami) v kombinácii s ostatným telesným postihnutím (ostatné ťažké poranenia s trvalými následkami) v kombinácii s nepriaznivým vplyvom poúrazových duševných porúch. Jedná sa o stav trvalý, prognóza je nepriaznivá. Obmedzenia v psychickej a sexuálnej oblasti sa u žalobcu začali prejavovať bezprostredne po úraze. Pokiaľ mu to jeho telesný stav umožňoval, tak mal navštíviť psychiatra / sexuológa, čo aj realizoval v auguste 2017. Podľa predloženej dokumentácie žalobca začal podstupovať liečbu u psychiatra / sexuológa od augusta 2017, spôsob liečby jeho psychického a intímneho stavu možno hodnotiť ako správny. Za hypotetického predpokladu, že by bola liečba začatá skôr, tak by toto nemalo pozitívny vplyv na jeho súčasný zdravotný stav, resp. celkom na vývoj jeho zdravotného stavu v psychickej a sexuálnej oblasti.

11. Žalobca vo vyjadrení k podanému znaleckému posudku vyslovil s týmto súhlas.

12. Žalovaný k znaleckému posudku D.. U. uviedol, že znalec mal v rámci otázky č. 5 popísať zdravotný stav žalobcu z hľadiska jeho hodnotenia odborníkom z oblasti urológie a vyjadriť sa, či v prípade žalobcu ide o problém urologický alebo psychického charakteru, ako aj definovať dôvod sexuálnej dysfunkcie. Mal za to, že uvedená otázka nebola zodpovedaná riadne. Z odpovede znalca na uvedenú otázku nie je zrejmé, aké odborné závery (odborníka z oblasti urológie) a na základe ktorého konkrétneho vyšetrenia v tejto oblasti bol formulovaný jeho záver v rámci odpovede na túto otázku. V názrovej časti znaleckého posudku znalec uvádza totiž len jedinú urologickú vyšetrenie, a to zo dňa 21. 06. 2017, z ktorého vyplýva záver: urol. nález primer. Závery znalca sú nepreskúmateľné aj z toho hľadiska, že znalec konštatoval len všeobecne ťažké poranenia v oblasti pohlavných orgánov. Minimálne mal z hľadiska možnej preskúmateľnosti jeho záverov uviesť odkaz na konkrétne vyšetrenie, z ktorého takto konštatovaný zdravotný stav vyplýva. Rovnako neuviedol, o aké konkrétne poranenia išlo a ako sa tieto fyzické poranenia podieľajú na samotnej strate, resp. obmedzení funkčnosti orgánu. Znalec napriek zadaniu znaleckej úlohy, ktoré mu ukladá popísať zdravotný stav žalobcu z hľadiska jeho hodnotenia odborníkom z oblasti urológie, zodpovedal danú otázku výlučne sám, pričom žalovaný mal za to, že v tejto časti postupoval nad rámec svojej odbornosti. Znalec nevysvetlil, prečo nevyužil v tomto smere možnosť pribratia konzultanta, a to aj napriek tomu, že zadanie znaleckej úlohy mu takýto postup umožňovalo. Žalovaný tiež namietal moment ustálenia zdravotného stavu žalobcu, keď D.. W. v rámci jej hodnotenia zdravotného stavu žalobcu tento hodnotila totožnými položkami, avšak dospela k odlišnému, skoršiemu momentu ustálenia zdravotného stavu žalobcu. Záver D.. U., že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu došlo až v čase osobného znaleckého vyšetrenia, je nepodložený a nepreskúmateľný. V prípade akceptácie momentu ustálenia zdravotného stavu žalobcu až ku dňu spracovania znaleckého posudku, resp. k momentu absolvovania vyšetrenia znalcom, bola žaloba podaná evidentne predčasne. Žalovaný mal za to, že moment ustálenia zdravotného stavu nemožno určiť ku dňu samotného vyšetrenia, ale je potrebné jednoznačne určiť moment, kedy sa zdravotný stav žalobcu javil s ohľadom na absolvovanú liečbu ako objektívne ustálený, t. j. kedy po prvýkrát bolo možné hodnotiť zdravotný stav žalobcu konkrétnymi položkami bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Tiež namietal aj samotné bodové hodnotenie vykonané D.. U. s ohľadom na ustanovenie § 9 ods. 7 druhá veta (v spojení s § 10 ods. 8) zákona č. 437/2004 Z. z., v zmysle ktorého, ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny. V prípade položky č. 321a je táto položka hodnotená maximálnym počtom bodov, ktoré zákon umožňuje za danú položku priznať. Z uvedeného dôvodu už nemožno psychické následky dopravnej nehody na intímny život žalobcu hodnotiť duplicitne položkou č. 321a aj položkou č. 254, pretože následky v oblasti sexuálnych funkcií sú už plne obsiahnuté v položke č. 254 a v tomto smere hodnotenie znalca považoval za duplicitné hodnotenie toho istého

poškodenia zdravia. To, či má byť poškodenie zdravia žalobcu hodnotené aj položkou č. 321a, by mal predovšetkým posúdiť znalec, resp. konzultant z odboru urológie, ktorý však znalcom D.. H. U. pri spracovaní znaleckého posudku nebol prizvaný.

XX. D.. H. U. vo vyjadrení k námietkam žalovaného vo svojom podaní zo dňa 05. 12. 2019 uviedol, že utrpené poranenia v oblasti pohlavných orgánov sú uvedené v znaleckom posudku v časti - výpis zo zdravotnej dokumentácie, objektívny nález na pohlavných orgánoch v čase znaleckého vyšetrenia je uvedený v znaleckom posudku v časti vlastné psychiatrické a sexuologické vyšetrenia (strana 30). Pokiaľ ide o nepribratie konzultanta, toto nepovažoval znalec za potrebné. K ustáleniu zdravotného stavu žalobcu uviedol, že posledné (pred znaleckým vyšetrením) predložené psychiatrické a sexuologické vyšetrenie, bolo zo dňa 11.12.2018, kedy ešte stav nebolo možné považovať za ustálený. Na základe vyhodnotenia všetkých dostupných údajov (teda aj údajov z obdobia nasledujúceho po 11.12.2018, aj z aktuálneho, vlastným vyšetrením zisteného stavu) v znaleckom posudku konštatoval ustálenie zdravotného stavu žalobcu až k času osobného znaleckého vyšetrenia - ku dňu 24.04.2019. Pokiaľ ide o námietky k duplicitnému hodnoteniu zdravotného stavu žalobcu položkami č. 321a č. 254, znalec uviedol, že psychické následky dopravnej nehody na intímny život žalobcu nezahrnul pod položku č. 254, tieto sú zahrnuté len pod položku č. 321a.

14. Na pojednávaní dňa 05. 02. 2019 zástupkyňa žalovaného uvádzala, že položku č. 321a mal posudzovať v prípade žalobcu urológ. Z uvedeného dôvodu žiadala, aby k znaleckému dokazovaniu znalcom z odvetvia psychiatria bol prizvaný aj konzultant z odvetvia urológie pre posúdenie žalobcom uplatnených nárokov. Poukázala na to, že žalobcovi bolo čiastočne plnené, a to dňa 12. 11. 2018 v sume 13.680,- eur. Uvedené plnenie sa vzťahuje k položke č. 254 ocenenou počtom bodov 750 pri hodnote bodu 18,24 eur. Zopakovala, že žalobca si nesplnil povinnosť požiadať o plnenie žalovaného, a preto bola žaloba podaná predčasne. Tiež mala za to, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na maximálne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, čo je vyhradené pre špeciálne prípady najťažších postihnutí v dôsledku utrpených nehôd, čo žalobcov prípad nie je. Pokiaľ žalobca vyjadril obavy, že nebude schopný nadviazať normálny vzťah so ženou, uvedené neodôvodňuje prijatie záveru, že jeho možnosti uplatnenia sa v spoľžití s partnerkou sú úplne vymiznuté.

15. Žalobca pri výsluchu na pojednávaní dňa 05. 02. 2019 uviedol, že pokiaľ ide o jeho psychický stav, je utiahnutejší, vyhýba sa spoločnosti, kolektívom, ťažko sa mu rozpráva o jeho situácii, zle spí, noci sú prebdené, stále sa mu vybavujú spomienky z času nehody a z pobytu v nemocnici. Rád by nadviazal vzťah, založil si rodinu, avšak má niektoré postihy, ktoré treba doriešiť operáciou. Je možné, že by mohol niekomu ublížiť, alebo že by jemu niekto ublížil. Nevie, či by nejaká partnerka mohla s ním vydržať, či ho neopustí a neostane sám. Snaží sa vyhýbať spoločnosti, má však pár priateľov, ktorým na ňom záleží, preto občas ide do spoločnosti, chodí často po vyšetreniach, následne ostáva radšej doma, prípadne ide na prechádzku do lesa. Stále je tu riziko, že by sa mu zase mohlo niečo stať. Snaží sa cestovať čo najmenej, využíva verejnú dopravu, keďže musí cestovať na vyšetrenia. Je vodič, ale stále má obavy a na dlhšiu vzdialenosť potrebuje vodiča. Uvedené následky dopravnej nehody sa uňho prakticky prejavili hneď po dopravnej nehode. Odkedy je pri vedomí, si kladol otázky, prečo sa nemôže hýbať, prečo nemôže ísť sám na WC. S ošetrujúcim lekárom komunikoval tieto problémy, a to s anesteziológmi, keď sa ich spýtal, prečo je v takom stave, to bola prvá pomoc, ktorá mu bola poskytnutá. S D.. W. začal komunikovať najprv telefonicky, keďže musel najprv absolvovať viacero operácií. Až následne, keď bol spôsobilý, bol osobne na vyšetrení. Žalobca potvrdil, že chodil pravidelne na vyšetrenia k urológovi, keďže mu to bolo odporúčané. Absolvoval operáciu perinea, nie je lekár, nevedel sa k tomu bližšie vyjadriť. Liečba jeho ťažkostí začala už v nemocnici, kde dostal lieky na spanie, následne pokračovala liečba u ošetrujúceho lekára. D.. W. našiel na internete, je to uznávaná sexuologička. Na vyšetrení bol u nej dvakrát. Keďže mal absolvovať operačný zákrok, lehoty medzi návštevami sa predĺžili.

16. Pri výsluchu v konaní vedenom pod sp. zn. 22C/2/2017 žalobca uvádzal, že pred úrazom viedol normálny život ako každý občan, mal prácu, venoval sa športom, robil všetko, aby sa mal dobre. Bol zdravý, šikovný, robil práce, ktoré boli psychicky aj fyzicky náročné, pracoval vo výškach, riziko podstupoval každý deň. Po absolvovaní stredoškolského štúdia v odbore geodézie sa venoval najprv geodetickým prácam, tiež železobetónárskym prácam, podieľal sa na výstavbe mostov, tunelov, stien, išlo o rizikové práce, kde stále hrozil pád skaly, prípadne stavebného materiálu. Venoval sa vo všeobecnosti stavebníctvu, interiérovým, exteriérovým prácam, prípravám a realizáciám stavieb, búracím prácam. Aktuálne sa nemôže venovať žiadnej z týchto prác, má problém s hygienou, osobnou

prípravou, prevozom k lekárom a na vyšetrenie, potrebuje pomoc pri obliekaní, obúvaní, nemôže si zaviazať šnúrky, problém mu robí presun na dlhšie trasy. Vníma aj počasie, ktoré zhoršuje jeho stav, ťažšie sa mu vtedy chodí. K pohybu potrebuje francúzske alebo nemecké barly, ortézy, podložky na vyrovnanie rozdielnosti v dĺžke nôh. Potrebuje pravidelne cvičiť a obnovovať svaly, pokiaľ poľaví, tak nohy nefungujú a pohyb je zlý. V minulosti sa venoval futbalu, volejbalu, lyžovaniu, snowboardingu, hokeju, tenisu, hádzanej, turistike, bicyklovaniu, v lete korčuľovaniu. Teraz tieto športy nie je možné vykonávať, môže len vykonávať cvičenia, ktoré mu boli ukázané fyzioterapeutmi. Aktuálne býva v rodinnom dome v U. u rodičov, kde má trvalé bydlisko. Cíti sa trápne, pretože v minulosti pracoval v zahraničí, domov chodieval len sporadicky. Rodičia sa teraz oňho musia starať, hoci by to mal robiť on v prospech nich. Mal by zabezpečovať bežnú údržbu domu, čo aktuálne nie je možné. Ide o kosenie, oberanie ovocia a zeleniny, opravy v dome, rekonštrukcie, teraz to nie je možné. Spočiatku bolo ťažké prijať to, čo sa stalo, snažil sa myslieť pozitívne, avšak pokiaľ je najprv lepšie, potom príde ďalšia rana. Aktuálne má problémy s krčnou chrbticou a dermatologické problémy. Má aj psychické problémy, ťažko sa mu spí, stále má pred očami, čo sa stalo, pripomenie mu to hoci len buchnutie dverí alebo pád dieťaťa v televízii. Poukázal na trpnutie ľavej končatiny, pichavé bolesti v ľavom členku, ťažkú hybnosť v kolene, bolesti v ľavom bedrovom kĺbe, ktorá vystreľuje až do driekovej oblasti, bolesť krčnej chrbtice, ktorá prechádza až do prsta. Podľa tvrdení žalobcu, v minulosti neutrpel žiaden úraz v súvislosti s prácou.

17. Na pojednávaní dňa 18. 02. 2020 zástupca žalobcu poukázal na to, že D.. U. bol pribratý v tomto konaní ako znalec a vzhľadom na uplynutie času od poškodenia zdravia mal najväčší odstup, a preto mohol riešiť poškodenie zdravia žalobcu komplexne. Mal za to, že nie je zvláštne, pokiaľ prijal iné závery, aké boli prijaté ostatnými lekármi. Vývoj následkov poškodenia zdravia v prípade psychických a sexuologických následkov, resp. poškodenie zdravia, má pomalší vývoj ako v prípade somatických následkov. V záverečnej reči zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe, mal za to, že uniesol dôkazné bremeno na preukázanie jeho tvrdení. Poukázal na potrebu aplikácie ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., keďže následky dopravnej nehody u žalobcu budú fakticky trvať celý život. Nepriaznivú prognózu v prípade žalobcu potvrdil aj znalec.

18. Zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 18. 02. 2020 poukázala na rozpornosť posudkov D.. W. a D.. U., pričom zároveň poukázala aj na to, že odlišný dátum o ustálení zdravotného stavu žalobcu uviedol aj D.. Y. v konaní vedenom pod sp. zn. 22C/2/2017. Navrhla, aby bolo zabezpečené ešte odborné vyjadrenie od urológa. D.. U. pri hodnotení položky č. 321a vyvodil také vysoké bodové hodnotenie, ako keby došlo ku strate orgánu žalobcu, čo však z jeho tvrdení nevyplýva. V záverečnej reči zástupkyňa žalovaného uviedla, že žalobca mal po nehode priateľku, rozišli sa asi mesiac pred znaleckým skúmaním a hoci s ňou intímny styk nemal, k erekcii sa vyjadril, že táto je v poriadku. Z uvedeného potom vyplýva, že položka 321a nemohla byť hodnotená maximálnym počtom bodov, ako keby došlo ku strate orgánu či končatiny. Ani doplnenie vyjadrenia D.. U. v tomto smere neodstránilo pochybnosti, ktoré voči posudku vzniesli. Je nelogické, aby bol zdravotný stav žalobcu ustálený v apríli 2019, keď už predtým bol predložený do konania dôkaz - posudok D.. W., z ktorého vyplýva ustálenie zdravotného stavu žalobcu v auguste 2018. D.. U. nijako nevysvetlil, na základe čoho určil dátum ustálenia zdravotného stavu žalobcu tak rozdielne v porovnaní s posudkom D.. W.. D.. U. tiež nedal presvedčivú odpoveď na možnosť posúdenia funkčnosti penisu žalobcu zo strany urológa. Pokiaľ ide o invaliditu žalobcu, tento nebol uznaný za invalidného pre diagnózy, ktoré sú predmetom tejto žaloby. Zástupkyňa žalovaného tiež zopakovala argumentáciu o predčasnosti podanej žaloby a z toho vyplývajúceho neodôvodneného nároku na úroky z omeškania. Žalovaný uviedol, aké doklady potrebuje od žalobcu doložiť, aby mohol posúdiť žalobcom uplatnený nárok, tieto však žalobca nedoručil. Mala za to, že sú tu splnené podmienky na zamietnutie žaloby.

19. Svedok, J. Č. (brat žalobcu), pri výsluchu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 22C/2/2017 uviedol, že žalobca pracoval ako stavebný robotník na Slovensku, ako aj v zahraničí, športoval, hral tenis, venoval sa turistike, kedysi aktívne hrával futbal. Do spoločnosti chodieval rád, na chaty a na výlety. Pokiaľ ide o jeho psychický stav, bol kamarátom s každým. Po havárii je uzavretý, nerozpráva sa, s rodičmi už vôbec. Na oslavu sa príde len ukázať, nikdy nesedí s nimi. Nemôže šoférovať, vždy musí niekoho prosiť, má problémy s obliekaním, obúvaním, neobuje si ponožky. Žalobca šoférovať môže, avšak zvládne iba kratšie trasy. Dlhšie cesty nešoféruje. Má problémy so sedením, nízky posed mu vadí, najmä s ohľadom na zranenú nohu. Mal v pláne ísť do zahraničia, aktuálne používa nemeckú a francúzsku barlu. V minulosti ak sa prerábala dom, žalobca pomáhal, zabezpečoval kosenie trávy, strihanie živého plotu, umývanie auta, upratoval v dome, venoval sa všetkým prácam. V súčasnosti

vie len upratať v izbe, postlať postel, mimo toho práce nevykonáva. Maximálne si zapne len televízor alebo počítač, pohybovým aktivitám (športu) sa nevenuje. Nezúčastňuje sa rodinných osláv, mimo domu nechodí. Pokiaľ mal svedok vedomosť, žalobca nedvíha telefóny ani kamarátom a v poslednej dobe ho nikto nenavštívil. So žalobcom sa stretáva 10 dní v mesiaci, pokiaľ je doma z práce. Svedok tiež uvádzal, že žalobca asistenta nemá, pomáha mu rodina.

20. Svedkyňa, U. N. (sestra žalobcu), pri výsluchu v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 22C/2/2017 uvádzala, že žalobca pracoval v stavebnom odvetví, viazal železo, všetko súvisiace so stavebníctvom, vykonával práce na moste, vrátane tých vo výškach. Jeho aktuálny pracovný život je nulový, nie je schopný vykonávať takú ťažkú prácu ako predtým. Pokiaľ ide o jeho súkromný a osobný život, bol veselý, chodil do spoločnosti, ľudia ho mali radi, teraz sa utiahol do seba, je nervózny, akákoľvek narážka ho dokáže rozrušiť. Nespí dobre, ak vidí v televízii nehodu, nedokáže sa z toho spamätať. Keď ho raz viezla v aute, pri istom manévri ustrnul a takmer odpadol. Nemôže sa na takéto situácie pozeráť. Prerušil styky s kamarátmi, rád chodil v minulosti do prírody, hral tenis, teraz sa nemôže venovať turistike, ani iným aktivitám ako v minulosti. Svedkyňa uviedla tiež, že so žalobcom nebýva, avšak vie, že potrebuje pomoc s obutím ponožiek, zaviazaním šnúrok. Poukázala na to, že žalobcovi sa ťažko vchádza do vane, pokiaľ nemá k dispozícii sprchový kút. Stráni sa ľudí, keď ho prišla pozdraviť, len apaticky ležal v posteli. Kamaráti sa často vypytovali, čo sa mu stalo, on s nimi nechcel hovoriť. Stále je doma, nemá žiaden spoločenský život. Volala ho na prijímanie dcéry, odmietol, nechcel, aby na neho ľudia pozerali a ľutovali ho. Predtým chodieval von s kamarátmi alebo do lesa, aktuálne je len doma. Vykonáva len činnosti, ktoré môže robiť doma, najmä skladá puzzle, a to aj v noci, keď nemôže spať, prípadne surfuje po internete a číta knihy. Svedkyňa zdôraznila, že síce so žalobcom nebýva, avšak uviedla, že niekedy jej žalobca ráno volá, pretože nemôže spať, dokonca aj menej je a schudol. Väčšinu času trávi doma, nevychádza a ak ide na prechádzku, aby rozhýbal nohu, tak len tam, kde ho nevidia ľudia.

21. Svedok, E. L. (kamarát žalobcu), vypovedal v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 22C/2/2017, že pred úrazom bol žalobca pracovitý, športoval, spolu pracovali a športovali, hrali futbal od žiakov až po dospelých, chodili na túry. Po úraze už neprichádza do úvahy žiadna turistika, plánovali nejaké výstupy v Tatrách. V práci už nebol dva a pol roka, podľa svedka mu práca chýba. Do spoločnosti nechodí, zvykli s partiou chodiť do kina alebo na bowling, žalobca je obmedzený v týchto aktivitách. Svedok pracoval so žalobcom v zahraničí a na území SR. Pokiaľ ide o zahraničie, pracovali spolu v Írsku, kde roznášali letáky, veľa sa teda nachodili a pokiaľ ide o Slovensko, stavali mosty, viazali armatúry, išlo o fyzicky veľmi náročné práce. Žalobca chcel vycestovať za prácou do zahraničia, mal možnosť ísť do USA, uvažoval aj o Austrálii. Svedok bol so žalobcom na Slavkovskom štíte, plánovali aj ďalšie túry. V súčasnosti žalobca takmer nikam nechodí, kedysi sa stretávali častejšie. Ak je pozvaný na svadby, nezúčastňuje sa, jeho zdravotný stav mu to nedovoľuje. Svedok tiež uvádzal, že so žalobcom sa vidí menej ako to bolo pred úrazom, keďže pracuje teraz v zahraničí, stretne sa s ním približne dvakrát v mesiaci, 1 až 2-krát si zavolajú.

22. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

23. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeľovaniu. Pokiaľ strana určitú skutočnosť tvrdí, táto sa považuje za preukázanú v dôsledku uplatnenia fikcie jej nespornosti (§ 151 ods. 1, 2 CSP), alebo ju strana preukáže príslušným dôkazom (§ 185 a nasl. CSP).

24. Spôsob a rozsah prejednávania sporu je determinovaný petitom žaloby a skutkovými tvrdeniami sporových strán. Žalobca či žalovaný nemôže bez predchádzajúceho tvrdenia viesť dokazovanie spôsobom smerujúcim k objasneniu skutočností, ktoré doposiaľ neboli nijako prezentované. Ak sporová

strana neponúkne súdu žiadne tvrdenie, ale toto sa snaží nahradiť dôkazom, ide postup, ktorý aktuálne procesná úprava nepripúšťa (§ 132 ods. 2 CSP), čím sa zvyšuje zodpovednosť strany sporu za logickú a konštruktívnu argumentáciu, a to najmä v situácii, ak túto prezentuje advokát.

25. Pre prípad vzniku škody na zdraví zakotvuje Občiansky zákonník v ustanoveniach § 444 až § 449a jednotlivé nároky, ktoré si môže poškodený uplatniť voči škodcovi. Týmito nárokmi sú náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrada za stratu zárobku, náhradu za stratu dôchodku, jednorazové vyrovnanie, pozostalostná úrazová renta, náhrada nákladov účelne vynaložených na liečenie a náhrada pohrebných nákladov.

26. Podrobná úprava určovania výšky odškodnenia bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia je predmetom úpravy zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

27. Odškodnenie za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov (§ 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.), a to podľa sadzieb stanovených v prílohe zákona č. 437/2004 Z. z. Nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia možno poškodenému priznať podľa § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., jednorazovo; náhrada musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú rovnako predmetom prílohy zákona.

28. Pri odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotené v lekárskom posudku (§ 7, § 8 zákona č. 437/2004 Z. z.). Lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov. Posudzujúci lekár má oprávnenie zvýšiť priznané bodové hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle prílohy zákona až na dvojnásobok. Ustanovenie § 5 ods. 2 citovaného zákona výšku odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Spochybnenie posudku vydaného posudzujúcim lekárom je v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. možné len na základe znaleckého posudku; v sporovom konaní je vykonanie znaleckého dokazovania viazané výlučne na procesný návrh strany sporu (§ 185 CSP).

29. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. Posúdenie otázky, kedy je možné zdravotný stav poškodeného považovať za ustálený z hľadiska jednotlivých nárokov na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, je závislé na vyjadrení lekára. Od určenia momentu ustálenia zdravotného stavu poškodeného treba počítat' aj plynutie premičacej doby pre uplatnenie nárokov na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Moment ustálenia zdravotného stavu poškodeného nie je totožný s momentom ukončenia pracovnej neschopnosti, resp. liečenia.

30. V zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Predpokladom primeraného zvýšenia čiastky zodpovedajúcej základnému počtu bodov sťaženia spoločenského uplatnenia zistenému lekárom je existencia takých skutočností, ktoré umožňujú vytvorenie záveru, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným odškodnením, ktoré už samo predstavuje náhradu za preukázateľné nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie i plnenie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. Súd však musí takéto zvýšenie vykonať v rámci voľnej úvahy vždy náležite odôvodniť s prihliadnutím k mimoriadnej povahe a okolnostiam konkrétneho prípadu. Podstatnou skutočnosťou pre vyslovenie záveru o potrebe mimoriadneho zvýšenia náhrady je uznanie invalidity poškodeného.

31. Právo poškodeného na uspokojenie nároku na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi formulované v ustanovení § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je najvyššou formou ochrany poškodeného. Z hľadiska poškodeného je to najvýhodnejšie právne postavenie, pretože mu dáva možnosť uplatniť nárok na náhradu škody proti solventnému veriteľovi, akým je poisťovateľ. Rozsah náhrady škody uhrádzanej z povinného zmluvného poistenia je daný znením § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. Podľa odseku 2 písm. a/ uvedeného ustanovenia poistený má okrem iného z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví.

32. Predmetom sporu je v posudzovanom prípade nárok uplatnený žalobcom proti poisťovni postupom podľa § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. Na účely skúmania sporného nároku žalobcu vychádzal súd z vyššieho spomínaných ustanovení § 444 až 449a Občianskeho zákonníka, ktoré zahŕňajú jednotlivé nároky pod pojem „škoda na zdraví“. Pokiaľ teda predmetom sporu bola náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia (položky č. 254 a 321a Prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.), potom išlo o nároky predstavujúce škodu na zdraví, a teda spadajúce pod znenie spomínaného § 15 zákona č. 381/2001 Z. z.

33. Pokiaľ ide o určenie momentu ustálenia zdravotného stavu, ako aj vyčíslenie náhrady škody, vychádzal súd zo znaleckého posudku D.. H. U., ktorý bol vypracovaný na základe procesného návrhu žalovaného. Zákon č. 437/2004 Z. z. určuje istú postupnosť pri preukazovaní rozsahy škody na zdraví, ktorá má byť predmetom náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Základom pre prvotné vyčíslenie príslušnej náhrady je posudok vypracovaný posudzujúcim lekárom podľa § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. Pri vzniku pochybností o správnosti tohto posudku, je možné vypracovať znalecký posudok. Z uvedeného postupu možno vyvodiť, že právna úprava považuje za významnejší zdroj vyčíslenia náhrady škody na zdraví znalecký posudok. Aj pri vedomí, že Civilný sporový poriadok *expresis verbis* v článku 15 ods. 2 Základných princípov nepriznáva žiadnemu dôkazu predpísanú zákonnú silu, pri hodnotení jednotlivých dôkazov obstaraných v aktuálnom spore, musel súd tieto posúdiť z hľadiska ich relevancie vo vzťahu k výsledku konania. Žalobca predložil so žalobou posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaný D.. W., v nadväznosti na čo bol z iniciatívy žalovaného vypracovaný znalecký posudok. Zákon č. 437/2004 Z. z. pritom považuje znalecký posudok za dôkaz, ktorý má odstrániť pochybnosti o posudku vypracovanom posudzujúcim lekárom. Z uvedeného dôvodu je logické, že súd pri rozhodovaní o uplatnenom nároku vychádzal práve zo znaleckého posudku D.. U.. Súd dáva za pravdu žalovanému, že v konaní vedenom pod sp. zn. 22C/2/2017 bol vypracovaný posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (nie znalecký posudok) D.. Y., ktorý hodnotil aj položku č. 321a v zmysle Prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. a ktorý určil moment ustálenia zdravotného stavu žalobcu na skorší dátum, ako to vyplýva zo znaleckého posudku D.. U.. Všetky zistené rozpory súd vyhodnotil tak, že za základ svojho rozhodovania vzal znalecký posudok, ktorý sa z hľadiska metodiky a časového odstupu od škodovej udalosti javil ako najkomplexnejší. Len pre úplnosť súd uvádza, že aj keď v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 22C/2/2017 bola hodnotená aj položka č. 321a (ktorá je predmetom aktuálneho sporu), vo vzťahu k tejto žalobca v spomínanom inom konaní svoje nároky neuplatňoval, a preto nejde o prekážku veci rozhodnutej.

34. Podľa záverov vyslovených D.. U., vo vzťahu hodnoteným položkám sťaženia spoločenského uplatnenia (254 a 321a) došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu dňa 24. 04. 2019. Vychádzajúc ustanovenia § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. súd určil výšku jedného bodu náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia na 20,26 eur tak, ako sa to uvádza v žalobe (podľa údajov Štatistického úradu SR predstavovala priemerná mesačná mzda v roku 2018 sumu 1.013,- eur). Pokiaľ vo vyjadrení k žalobe a na pojednávaní dňa 05. 02. 2019 zástupkyňa žalovaného poukazovala na trvanie liečby žalobcu, uvedená skutočnosť je úplne odlišná od právne aprobovaného termínu „ustálenie zdravotného stavu“ poškodeného, k čomu sa už súd vyjadril v odseku 29 tohto rozsudku.

35. Celkový počet bodov náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle znaleckého posudku predstavoval 2268. Ak zástupkyňa žalovaného namietala proti záverom znalca, na tieto znalec reagoval, pričom následne žalovaný nenavrhol žiadne ďalšie dôkazy. S tvrdenými rozpormi medzi posudkom D.. U. s posudkami D.. W. a D.. Y. sa súd vysporiadal vyššie. Celková náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje po zaokrúhlení 45.950,- eur (2268 bodov x 20,26 eur).

36. Žalobca v spore požadoval aj mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, z to v maximálnom možnom rozsahu 50%. V rozsudku vydanom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 22C/2/2017 dňa 20. 09. 2018 súd k návrhu na maximálne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uviedol, že „u žalobcu nie sú splnené podmienky pre zvýšenie náhrady na hornej hranici zákonom ustanoveného rozsahu, pretože toto je určené tým najťažším poškodeniam zdravia. K uvedenému súd vykonal komparáciu rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky (odsek 32 tohto rozsudku), pričom dospel k názoru, že zvýšenie v rozsahu 35% je primerané následkom, ktoré utrpel žalobca pri úraze. Súd osobitne citlivo prihliadal na stav žalobcu, ktorý sa v mladom veku stal úplne invalidným a odkázaným na pomoc svojho okolia. Je síce čiastočne sebestačným, avšak s ohľadom na predtým vykonávanú fyzickú prácu došlo v danom prípade zo dňa na deň k jeho vylúčeniu s pravidelného pracovného života, do ktorého sa práve pre fyzické defekty nemôže vrátiť. Takéto obmedzenie v živote mladého človeka, na začiatku jeho kariéry, spoločenských a súkromných vzťahov považoval súd za osobitne významné. Žalobca bol pred úrazom zdravý, vykonával ťažkú fyzickú prácu, čo potvrdili jednotliví svedkovia, vďaka ktorej si mohol vybudovať svoj život v budúcnosti. Na druhej strane žalobca neostal úplne nesamostatným, nebol poškodený na mentálnej úrovni, neutrpel tak významné následky, ktoré by mohli viesť súd k maximálnemu zvýšeniu požadovanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vyhodnotiac všetky podstatné skutočnosti, súd zvýšil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia mierne nad polovicu zákonom určeného rozsahu zvýšenia. Pri výpočte zvýšenia základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia považoval za primerané zohľadniť fakt úplnej invalidity, ktorú považuje za relevantnú aj samotný zákon (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.). V aktuálnej rozhodovacej činnosti sa zdravotné následky obdobný tým, ktoré utrpel žalobca ohodnocujú zvýšením v rozsahu približne v polovici zákonom dovolenej sadzby, cca 25%. K tomuto pripočítal súd ďalších 10% prihliadajúc na vek žalobcu a úplné zmarenie možnosti ťažkej fyzickej práce (ktorú preukázateľne vykonával pred úrazom) a prežiť tak plnohodnotný pracovný a od toho sa odvíjajúci súkromný život. Priznaná náhrada má kompenzovať následky, ktorými bude žalobca trpieť do konca života, a je preto racionálne za daných okolností zohľadniť fakt, že poškodený mal v čase škodovej udalosti len 30 rokov“.

37. Súd považuje za potrebné uviesť, že štandardne si poškodení uplatňujú svoje nároky na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v jednom komplexnom konaní, kde sa na základe posudkov určí výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd v takomto konaní určí celkový počet príslušnej náhrady, ktorý následne podľa vlastnej úvahy primerane zvýši postupom podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Základom tohto zvýšenia je celkový počet bodov, ktorým bola škoda na zdraví poškodeného ohodnotená. V kontexte aktuálnej veci považuje súd za potrebné podotknúť, že žalobca uplatňoval svoje nároky na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dvoch oddelených konaniach - v konaní vedenom pod sp. zn. 22C/2/2017, ktoré je už ukončené aj po odvolacom konaní, a v aktuálnom konaní. Je potom logické, že pokiaľ súd uvažuje o mimoriadnom zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, môže o tomto rozhodnúť iba v súlade s tým, čo už bolo konštatované v skoršom konaní. Pokiaľ sa žalovaný bránil, že žalobca nebol uznaný za invalidného z dôvodov prezentovaných v tomto konaní, uvedené súd neakceptoval. Súd v odseku 36 citoval dôvody, pre ktoré bola zvýšená náhrada a sťaženie spoločenského uplatnenia v predchádzajúcom spore (nešlo len o žalobcovu invaliditu) a ktoré s cieľom zachovania konzistentnosti oboch súdnych rozhodnutí môže súd len zopakovať. Tiež treba uviesť, že ani v konaní vedenom pod spisovou značkou 22C/2/2017 súd „nefiltroval“ dôvody, ktoré viedli k invalidite žalobcu, ale hodnotil jeho osobu a zdravotný stav komplexne, čo následne viedlo k postupu podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Súd teda rovnako ako v konaní 22C/2/2017 zvýšil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 35%, t. j. o sumu 16.082,50 eur.

38. K tvrdenej predčasnosti žaloby súd uvádza, že argumentácia žalovaného v tomto smere nebola opodstatnená. Z ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. vyplýva možnosť uzavrieť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. je poškodený oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného. Je pravdou, že žalobca môže uplatniť nárok na súde len v prípade neuzavretia uvedenej dohody. Nepodanie návrhu na uzavretie tejto dohody sa však nespája so zánikom práva. Aktuálne (v čase vyhlásenia tohto rozsudku) je zrejme, že žalovaný nesúhlasil s výškou uplatneného nároku žalobcu v rozsahu vymedzenom žalobou. V priebehu sporu a ani v čase rozhodnutia súdu sporové strany nepristúpili k žiadnej dohode, preto nemožno prijať námietky

o nedôvodnosti, či predčasnosti podanej žaloby. Táto skutočnosť môže mať vplyv len na priznanie úrokov z omeškania, resp. trov konania, k čomu sa súd vyjadrí nižšie.

39. Súd považoval za potrebné reagovať aj na tvrdenia žalovaného o pasivite žalobcu, pokiaľ ide o predloženie všetkej relevantnej dokumentácie. Žalobca vyjadril svoju žalobnú požiadavku na základe ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z.; uvedený predpis považuje za základ pre vyčíslenie nároku na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia posudok posudkového lekára, ktorý žalobca predložil. Zástupkyňa žalovaného spomenula v záverečnej reči, že žalobca nepredložil požadované doklady; súdu však nebolo objasnené, o aké ďalšie doklady sa malo jednáť.

40. K návrhu žalovaného na vypracovanie posudku urológom, resp. k nepribratiu konzultanta z odboru urológie zo strany znalca súd uvádza, že uvedená otázka má odborný charakter a nemožno ju hodnotiť len na základe laických tvrdení bez potrebného odborného dôkazu. Vo veci bol vypracovaný posudok znalcom D.. U., ktorý na účely hodnotenia sporných položiek 254 a 321a Prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. nepovažoval za nutné tieto konzultovať s ďalším odborníkom. Dané položky hodnotila aj D.. W. bez toho, aby sa poradila s urológom. Nesúhlas s obsahom znaleckého posudku by eventuálne mohol byť predmetom ďalšieho dokazovania, avšak žiadne procesné návrhy v tomto smere vznesené neboli. Inak povedané, súd nemohol konštatovať, že znalec prekročil svoju odbornú špecializáciu, pretože to nevyplýva zo žiadneho dôkazu.

41. Námietky žalovaného, že žalobca v predchádzajúcom konaní vôbec nespomínal svoje psychické problémy, možno vyvrátiť odkazom na výsluchy spomínané v odsekoch 16 a 19 až 21 tohto rozsudku.

42. Žalobca zohľadnil plnenie zo strany žalovaného v sume 13.680,- eur, vo vzťahu ku ktorému spolu s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 30. 12. 2018 do zaplattenia vzal žalobu späť, a to podaním zo dňa 28. 02. 2019. V nadväznosti na znalcom prijaté závery o počte bodov náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj o momente ustálenia zdravotného stavu žalobcu zmenil žalobu tak, že sa domáhal zaplattenia sumy 32.270,- eur s 5%-ným ročným úrokom z omeškania od 10. 09. 2019 do zaplattenia, ako aj zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 22.975,- eur. O pripustení zmeny žaloby rozhodol súd na pojednávaní dňa 18. 02. 2020, pričom dôvodom tohto postupu bola podstatná zmena skutkových tvrdení (§ 140 ods. 2 CSP). Vzhľadom na závery znalca D.. U., žalobca vzal žalobu späť, aj pokiaľ ide o úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23.526,- eur od 30. 12. 2018 do 09. 09. 2019. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby súd konanie v danom rozsahu zastavil (výrok I. tohto rozsudku).

43. Pokiaľ ide o zvyšnú časť uplatneného nároku, súd vyhovel žalobe v duchu úvah vyjadrených v odsekoch 34 až 37 tak, že žalobcovi priznal náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 32.270,- eur (45.950,- eur mínus 13.680,- eur) a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 16.082,50 eur, spolu 48.352,50 eur.

44. O nároku na úroky z omeškania rozhodol súd podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Žalobca uplatňoval úroky z omeškania od 10. 09. 2019 (deň po tom, čo bol znalecký posudok doručený žalovanému).

45. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že priznal žalobcovi čiastočný nárok na náhradu trov konania. Žalobca uplatnil svoj nárok voči žalobcovi, a to bez ohľadu na preventívnu povinnosť vymedzenú v ustanovení § 6 zákona č. 437/2004 Z. z. Žalovaný prevzal žalobu dňa 01. 10. 2018 a následne plnil sumu 13.680,- eur dňa 12. 11. 2018. Je teda zrejmé, že v časti o zaplattenie sumy 13.680,- eur bolo zastavenie konania zavinené žalobcom. Týkalo by sa to aj úrokov z omeškania z danej sumy, avšak tieto boli žiadané až od „30. 12. 2018 do zaplattenia“, z čoho vyplýva, že pri vyčísľovaní úspechu či neúspechu v tejto časti, je označený predmet konania na účely posúdenia trov konania bez významu. Pokiaľ ide o zvyšnú časť predmetu sporu, súd vychádzal z úspechu žalobcu, resp. mal za to, že výška plnenia závisela od znaleckého posudku a úvahy súdu, a preto treba považovať aj zastavenie konania v časti, ktorá nebola zmienená v predchádzajúcej úvahe, ako aj priznanú výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia i jej mimoriadne zvýšenie za skutočnosť posudzovanú podľa § 255 ods. 2 CSP.

46. Dôvodová správa k ustanoveniu § 249 CSP (ktoré v platnom znení zákona figuruje ako § 255 CSP) uvádza, že „v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti - určenie, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a povinnosť žalovaného sa ospravedlniť priznané boli, avšak náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nebola priznaná v požadovanej výške“. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo), alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti.

47. Pri výpočte pomeru úspechu a neúspechu sporových strán postupoval súd nasledovne. Do celkovej sumy predmetu sporu zahrnul súd plnenie žalovaného v sume 13.680,- eur bez úrokov z omeškania (viď odôvodnenie v odseku 45), sumu úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 23.526,- eur od 30. 12. 2018 do 09. 09. 2019, ktoré vo vyčíslení predstavujú 818,57 eur, sumu 48.352,50 eur (ktorá bola závislá od znaleckého dokazovania a úvahy súdu) a sumu úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 32.270,- eur od 10. 09. 2019 do zaplataenia, ktoré vo vyčíslení ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku predstavujú 848,74 eur. Zamietnutú časť predmetu sporu súd nezahrnul, pretože táto bola závislá od znaleckého posudku a úvahy súdu. Celková suma predmetu sporu tak predstavuje 63.699,81 eur. Žalobca zaviniel zastavenie konania v časti sumy 13.680,- eur. Jeho úspech tak dosiahol 78,52%, čomu zodpovedá úspech žalovaného v rozsahu 21,48%. Čistý úspech žalobcu súd vyčíslil na 57,04%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.